

BAĞIMLILIKLA MÜCADELE ÇALIŞMASI

OKULDAN KAÇMA DAVRANIŞI

Okuldan kaçma davranışı sergileyen çocukların bu davranışı göstermelerinin başlıca nedenleri okuldan, okul ortamından hoşlanmamaları, okulu sıkıcı bulmaları ve okuldan kaçarak arkadaşlarıyla eğlenmeyi tercih etmeleri, dersleri anlamakta güçlük çekmelerine bağlı olarak sıkıldıkları için okuldan kaçmaları, okuldaki disiplini aşırı bulmaları, bilgisayar, internet, arkadaş, uyuşturucu bağımlılığı nedeniyle bunları temin etmek istemeleri olabilmektedir. Okuldan kaçma sorununun nedenlerinin çok iyi tespit edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde temeldeki çok daha ciddi sorunları gözden kaçırmak olasıdır.

Neden Okuldan Kaçıyorlar-Devamsızlık Yapıyorlar(Kendi İfadeleri İle):

- Sevmiyorum okulu, nefret ediyorum. Hem hocalardan hem arkadaşlarımdan. Evde otur deseler hiç çıkmam vallahi dışarı. Asosyallikse asosyallik, dışardaki hayattan nefret ediyorum.
- 2 gündür okula gitmiyorum. Devamsızlık 14.5 oldu. Sevgilimden ayrıldığımdan beri sağlam bunalım geçiriyorum. Benim durumun asosyallikle alakası yok anlayacağınız. Sadece artık insanlar çok boş ve aptal gelmeye başladı. Okulda da artık pek kimseyle konuşmuyorum bu yüzden. Birkaç arkadaşım var konuştuğum. Onlarla da öğle araları falan sigara içmeye gidiyorum. Şu sene bitsin de başka birey istemiyorum. Kızla da aynı okuldayız, dolayısıyla bunun da etkisi oluyor gitmek istemememe. Son senem işte. Bitsin de kurtulayım istiyorum.
- Hoca ve aile baskıları yıldır beni. Arkadaş çevrem yok. Hat safhada asosyalim. Evden dışarı çıkmak istemiyorum. Bilgisayar başında olmak istiyorum 24 saat. Okula da gitmek istemiyorum yeter artık. Okulu hocaları ve sınıf arkadaşlarımı hiç sevmiyorum. Okulda kendimi güvensiz zayıf ve yalnız hissediyorum.
- Özgürlük kışkırtıcıdır. Bünye kendini kuş gibi hisseder o gün. Oradan oraya savrulur, süzülür istediği yerde.
- Bir arkadaşın üff bu ders çekilmez ya kaçsak mı ne yapsak demesi en büyük nedendir.
- herkes kaçtığı için .
  - mamut nereye gidiyon olum ?
  - bilmiyom lan takıldım bunların peşine .
- Müdür yardımcısının son sınıflara kursa gitmek için 10 dakika bile erken çıkmalarına izin vermemesi
- cafede bekleyen sevgili, sonraki sıkıcı ders, yapılmayan ödevler, uyku.. liste uzun.
- Öğrencilik döneminde, devamsızlık bir haktır. Öğrenci de bu hakkımı kullanır.
- beden eğitimi dersi vardır. kaçır.
  - * sevmediği hocaların dersi vardır.kaçır.
  - * ödevi unutmamıştır, yapmakta işine gelmiyordur.kaçır.
  - * ödevi unutmamıştır, yapacak vaktide yoktur.
  - * zevk için kaçır.
  - * canı sıkılır kaçır.
  - * sevgilisi vardır kaçır. * arkadaşı kışkırtır kaçır. kısaca her durum kaçmak için iyi bir bahanedir.

KISACA ERGENLİK: Çocukluktan yetişkinliğe geçiş evresidir. Hızlı bir bedensel ve ruhsal değişimi içerir. Ergenlik kimlik bulma aşamasıdır. Toplumun başarı, iyi notlar almak, ilerlemek, takdir toplamak, en iyi öğrenimi görme konusundaki baskıları bu sınıma evresini zorlaştırır. Özellikle günümüzde, ana-baba ve öğretmen etkisinin giderek azaldığı söylenebilir. Bu nedenle, iletişim kopukluğu oluşmaktadır. Ergenler ana-babalarını; eski kafalı, yetişkinler de gençleri; radikal, isyankâr olarak algılamaktadırlar. Toplumun daha geniş kesitleri ile ilişkileri kopuk olan ergenler, psikolojik destek ve onay için kendi gruplarına ve birbirlerine dayanmaktadırlar.

Araştırmalar şiddete ve saldırganlığa yönelik davranışların hayatın erken dönemlerinde öğrenildiğini göstermektedir. Ancak, yine araştırmalar, çocukların duygularını şiddet kullanmadan ifade edebilmelerinde ailenin büyük yardımı olabileceğini göstermiştir.

ERGENLİK DÖNEMİ ÇOCUKLARI İÇİN TEHLİKE İŞARETLERİ: Otoriteye sürekli karşı çıkması, Eve düzensiz ve geç gelmesi, Sürekli ve artan para talepleri, Diğer insanların duygu ve düşüncelerini hiçe saymak, insanlara kötü muamelede bulunmak, Sorunların çözümü için fiziksel şiddete ya da şiddet tehditlerine başvurmak, Sık sık hayatın kendisine haksızlık ettiğini vurgulaması, Okulda başarısız olması, devamsızlık yapması, okuldan uzaklaştırılması ya da atılması, Çetelere, kavgalara katılması. Hırsızlık yapması. Alkol, ilaç ya da uçuucu madde kullanması.

Biraz da kendimize bakalım! (Nasıl Bir Modeliz)?

- Ayda kaç kitap okuyoruz?
- Günde kaç saat televizyon seyrediyoruz?
- İçinde küfür olmayan kaç cümle kurabiliyoruz?
- Eşimize, Anne-babamıza, Çocuklarımıza, Çevremize, Arkadaşlarımıza, Komşularımıza vs. karşı ne kadar duyarlıyız.
- Maçta, yolda, kahvede, evde ve her yerde küfür edip, onu-bunu asıp-kesmiyor muyuz?
- Yan baktı diye, Yendi diye-Yenildi diye, Hızlı gitti diye-

Yavaş gitti diye, Sevdı diye-Sevmedi diye, Konuştu diye-Konuşmadı diye ve her bahane... Kavga etmiyor muyuz?

- Hani İlim kendini bilmekti, hani küçükleri sevip-büyükleri sayacaktık, hani komşu hakkı-anne hakkı-baba hakkı-çocuk hakkı, hani kul hakkı...
- Kaç yetişkin, gençlerimize, çocuklarımıza iyi örnek olduğunu söyleyebilir? Kaçımız iyi bir modeliz?

Peki Ne Yapabiliriz:

- Çocuğunuzu dinleyin, onunla konuşun, iletişim kurun. Onu sevdiğinizi, değer verdiğinizi söylemekten, göstermekten kaçınmayın.
- Çocuğunuzu tanıyınız.
- Çocuklarımıza yönelik sevgi ve ilgimiz sürekli ve tutarlı olmalı. Sevgi ile dengelenmiş disiplin çok önemlidir. Böyle bir disiplinin verilmesinde anne-babanın kararlı ve tutarlı bir şekilde hareket etmesi etkili olur.
- Çocuklarınıza öfke ve düşmanlık dolu sözler ve davranışlarla tepki vermektan kaçının.
- Çocuklarınızın her zaman nerede olduğunu, arkadaşlarının ve arkadaşlarının ailelerinin kimler olduğunu bilmekte ısrarlı olun.
- Çocuğunuzu sürekli gözleyin. Gözlem süreci içerisinde suçlayıcı ve yargılayıcı davranışlardan kaçınılmalı, gözlemin takip etmek olmadığı unutulmamalıdır. Gözlem, çocuğun ailenin ona olan ilgisi olarak açıklanacağı biçimde yapılmalıdır.
- Okul dışı spor faaliyetlerine, eğitim programlarına, düzenli eğlencelere katılmalarını teşvik edin.
- Çocuklarınıza uygun davranışları öğretebilmek için kendiniz model olun.
- Hatalı davranışları cezalandırmak yerine, olumlu davranışları ödüllendirin. Takdir etmek, ilgi, şefkat göstermenin en etkili ödülleri olduğunu unutmayın.
- Kuralları (televizyon, görüşeceği insanlar, boş zaman etkinlikleri vs.) oluştururken çocuklarınızın da fikirlerini alın. Televizyon seyretmeyi sınırlayın, çocuğunuzu medyadaki şiddetten uzak tutun. Çocuğunuzun hangi televizyon programlarını seyrettiklerini, hangi bilgisayar oyunları oynadıklarını bilin.

- Evinizden şiddetin her türünü uzak tutun. Aile içi çatışmaları(özellikle anne-baba arasındaki) tüm aileye yansıtmayın.
- Şiddete karşı davranışlar sergiledikleri her ortamda çocuklarınızı destekleyin ve ödüllendirin.”O erkek vurur, kırar” gibi söylemlerden kesinlikle uzak durun.
- Çocuğunuzun okulu ve dersleri ile yakından ilgilenin, okul kurallarına uyması için gerekli özeni gösterin.
- Okula gidiş-geliş saatlerini, geç kalma, kılık-kıyafet, devam, öğretmenlere ve arkadaşlarına karşı tutum ve davranışları, okul araç ve gereçlerini yanında bulundurmaları vb. durumlar hakkında çocuğunuzun uyarınız, kontrol ediniz.
- Çocuğunuzun öğretmenleri, sınıf öğretmeni, müdür yardımcısı ve okul rehber öğretmeni ile sürekli ve düzenli görüşünüz. Notları, devam durumu dışında, özellikle okul içi davranış ve tutumlarını öğreniniz.
- İhtiyaçlarını karşılamaya yetecek kadar harçlık veriniz.
- Çocuğunuzun tüm zararlı alışkanlıklara(sigar, alkol, uyuşturucu vs.)karşı uyarınız, bilgilendiriniz.

Gençleri yönlendirmek çok zor değil; onları biraz tanımak, anlamak, ilgilenmek, dinlemek, sevmek, saygı duymak kısaca biraz gayret, biraz zahmet... LÜTFEN...

EĞER

-Bir çocuk, düşman bir çevrede yaşarsa, **kavga etmeyi** öğrenir.

-Bir çocuk sevgi içinde yaşarsa, **sevmeyi** öğrenir.

-Bir çocuk korku içinde yaşarsa, **korkmayı** öğrenir.

-Bir çocuk kendine değer veren bir çevrede yaşarsa, **bir gayesi** olduğunu öğrenir.

-Bir çocuk acıyan insanlarla beraber yaşarsa, kendini **zavallı hissetmeyi** öğrenir.

-Bir çocuk dürüst muamele görürse, **adaletin** ne olduğunu öğrenir.

-Bir çocuk kıskançlık içinde yaşarsa, **nefret etmeyi** öğrenir.

-Bir çocuk doğruluk içinde yaşarsa, **hakikatin** ne olduğunu öğrenir.

-Bir çocuk ona cesaret veren bir çevrede yaşarsa, **kendine güvenmeyi** öğrenir.

-Bir çocuk daima dostluk, güler yüz ve anlayış gösteren bir çevrede yaşarsa, dünyanın içinde **yaşanacak güzel bir yer** olduğunu öğrenir.

-Bir çocuk onu öven bir çevrede yaşarsa, o da **takdir etmesini** öğrenir.

Kısaca, çocuk yaşadığı çevreyi örnek almayı öğrenir.

Hazırlayan: Mimar Sinan M.T.A.L Bağımlılıkla Mücadele Okul Çalışma Ekibi